

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2013-2014

Basisschool De Gong-Matendonk

Plaats : Apeldoorn
BRIN nummer : 17GU|C1
Onderzoeksnummer : 274761
Datum onderzoek : 27 maart 2014
Datum vaststelling : 19 mei 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

1 INLEIDING

Op 27 maart 2014 heeft de inspectie Basisschool De Gong-Matendonk in Apeldoorn bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2013-2014. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het stelselonderzoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksofzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie;
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan;
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland;
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Schoolbezoek, waarbij
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2a, 1/2b, 4, 5, 6, 7 en 8.
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en met leraren zijn gevoerd;
 - een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek is gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op Basisschool De Gong-Matendonk naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Algemeen beeld

De kwaliteit van onderwijs op Basisschool De Gong-Matendonk is voldoende. Veruit de meeste indicatoren van goed onderwijs zijn als voldoende beoordeeld. Dit geldt voor de opbrengsten van de school, voor het schoolklimaat, voor de kwaliteitszorg en voor de zorg en begeleiding. Eveneens geldt dit voor alle indicatoren die te maken hebben met het geven van onderwijs, zoals de kwaliteit van de instructie en het omgaan met verschillen.

In de school is de ambitie zichtbaar om niet tevreden te zijn met het oordeel 'voldoende'. Positief daarbij is dat er goede voorbeelden in de school te vinden zijn. Tijdens de lesbezoeken is echter ook geconstateerd dat er verschillen zijn in bijvoorbeeld de eisen die leerkrachten stellen aan leerlingen. De directie van de school geeft aan trots te zijn op de professionele cultuur binnen de school en de motivatie en inzet van het team.

Hieronder volgt een toelichting op de bevindingen van de inspectie.

Toelichting

Opbrengsten

Basisschool De Gong-Matendonk verantwoordt zich over haar eindopbrengsten met een landelijk genormeerde eindtoets. De resultaten van de laatste drie schooljaren betreft de inspectie bij dit oordeel. In 2012 en 2013 liggen de resultaten boven de ondergrenzen die de inspectie hiervoor hanteert. Voor 2014 geldt dat het resultaat onder de ondergrens ligt. Daarmee worden de eindresultaten als voldoende beoordeeld.

Ook de tussentijdse resultaten zijn van voldoende niveau. Dit oordeel baseert de inspectie op de meest recente tussenresultaten van technisch lezen in de groepen 3 en 4, rekenen-wiskunde in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6. Van deze toetsen ligt het resultaat van rekenen-wiskunde in groep 4 onder de ondergrens die de inspectie hiervoor hanteert. De resultaten voor technisch lezen in de groepen 3 en 4 zijn weliswaar voldoende maar vragen aandacht van de school.

De school heeft in de huidige groep 8 enkele leerlingen die vanwege hun specifieke onderwijsbehoeften een individueel programma volgen. Voor deze leerlingen heeft de school een realistisch ontwikkelingsperspectief opgesteld met daarvan afgeleide tussendoelen. Op basis van de tussentijdse evaluaties beoordeelt de inspectie dat deze leerlingen zich naar verwachting ontwikkelen. Het team van De Gong-Matendonk volgt de sociale competenties van de leerlingen. Zij doet dat echter niet met een landelijk genormerd instrument. De

inspectie kan daarom geen oordeel geven over de sociale competenties van de leerlingen aan het einde van de basisschoolperiode.

Leerstofaanbod en onderwijstijd

De school hanteert een leerstofaanbod dat dekkend is voor de kerndoelen en dat een doorgaande lijn vertoont. Bovendien ontvangen voldoende leerlingen het leerstofaanbod tot en met het niveau van groep 8 en is het aanbod voldoende afgestemd op de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Ook hanteert de school een geschikt aanbod ten aanzien van actief burgerschap en sociale integratie. De leraren gaan voldoende efficiënt om met de onderwijstijd: de schoolregels worden nageleefd en er gaat in het algemeen weinig tijd verloren door de uitvoering van het klassenmanagement.

Schoolklimaat

De school heeft, onder meer door vragenlijsten die regelmatig worden afgenomen onder de leerlingen, de ouders en de leraren, voldoende inzicht in de veiligheidsbeleving van de leerlingen en de leraren. De school heeft een beleid geformuleerd ten aanzien van het voorkomen van sociale onveiligheid. Zij beschikt over een methode die in alle groepen wordt ingezet en de leerkrachten zijn geschoold om met die methode om te gaan. Wat nog ontbreekt zijn schoolbrede afspraken over hoe incidenten af te handelen (*indicator 4.6*).

Didactisch handelen, afstemming en zorg en begeleiding

De leraren geven duidelijke uitleg, realiseren een taakgerichte werksfeer en de leerlingen zijn actief betrokken bij de lessen. Hoewel hierbij verschillen zijn geconstateerd tussen de leraren voldoet schoolbreed de kwaliteit van het didactisch handelen. De afstemming op verschillen in onderwijsbehoeften heeft de laatste jaren veel aandacht gekregen. Bijvoorbeeld doordat het behalen van opbrengsten centraal staat en men hiertoe de onderwijsbehoeften van leerlingen in beeld heeft gebracht. Op basis van de onderwijsbehoeften werkt het team met groepsplannen. Tijdens de lesbezoeken is zichtbaar dat leerkrachten zowel bij de instructie als bij de verwerking en bij het verdelen van de onderwijstijd rekening houden met verschillen tussen de leerlingen.

Zorg en begeleiding

Vier van de vijf indicatoren van de zorg en begeleiding dragen in voldoende mate bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Het evalueren van de effecten van de extra zorg die leraren bieden vraagt aandacht.

Middels een landelijk genormeerd leerlingvolgsysteem, in de groepen 1 en 2 aangevuld met een gestructureerd observatie-instrument, volgt de school de ontwikkeling van haar leerlingen. Op basis van deze gegevens en de resultaten

van methodegebonden toetsen zijn leraren in staat om potentiële zorgleerlingen vroegtijdig te signaleren. Dit proces start bij de intake van nieuwe leerlingen. In het zorgsysteem werkt de school vanuit de cyclus van handelingsgericht werken. De onderwijsbehoeften voor taal en rekenen werken de leerkrachten, waar nodig met ondersteuning van de intern begeleiders, uit in groepsoverzichten. Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben, vindt een nadere analyse van de hulpvraag plaats. Per vakgebied beschrijven leraren in een groepsplan het aanbod voor de komende periode en de afstemming in instructiebehoeften, leertijd en verwerkingsopdrachten. Ook de invulling van de extra zorg voor de zorgleerlingen wordt in het groepsplan opgenomen. Nog niet altijd worden hierbij de uitkomsten van de analyse van de hulpvraag ten volle benut. De uitvoering van de zorg is planmatig en de leraren houden de voortgang bij in een logboek.

De evaluatie van de extra zorg beoordeelt de inspectie als onvoldoende (*indicator 8.4*). De evaluaties beperken zich tot kwantitatieve doelen, zoals de behaalde vaardigheidsscore. Daarmee wordt niet duidelijk of leerlingen de beoogde leerstof beheersen en welke hiaten er zo mogelijk nog zijn. Ook is het onmogelijk om op basis van deze evaluatie beredeneerd vorm te geven aan een eventueel vervolgtraject.

Kwaliteitszorg

Voor het aspect kwaliteitszorg geldt dat de inspectie vijf indicatoren als voldoende beoordeelt en twee indicatoren met een goed waardeert (*indicator 9.2 en 9.6*).

De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie, onder meer door het voeren van oudergesprekken over de ontwikkeling van het eigen kind aan de hand van een vooraf door ouders en leraar ingevulde vragenlijst.

Jaarlijks evalueert het schoolteam de eindresultaten en driemaal per jaar de tussenresultaten en vergelijkt deze zowel met het landelijk gemiddelde als de eigen doelstellingen. In de evaluatie van de resultaten gaan leraren op zoek naar verklaringen voor opvallende resultaten, leggen reflectievragen voor aan collega's en trekken conclusies voor hun eigen handelen voor de aankomende periode. De uitkomsten van deze stappen legt de school consciëntieus vast en betreft deze bij het bepalen van de verbeteractiviteiten. De evaluatie van de resultaten is een voorbeeld voor andere scholen.

De directie evalueert regelmatig met een gestandaardiseerd instrument het onderwijsleerproces en betreft hierbij ook leraren, leerlingen en ouders. De scholen van de stichting worden regelmatig beoordeeld door visitatiecommissies, die bestaan uit collega-directeuren. Ook die inzet betreft een evaluatie van het onderwijsleerproces.

De informatie die uit deze evaluaties naar voren komt betreft de directie bij het bepalen van de speerpunten in de schoolontwikkeling. Zogeheten actieteams van leraren werken deze speerpunten nader uit in verbeterplannen. Van afgeronde verbeteractiviteiten legt de directie de gemaakte afspraken en procedures vast in borgingsdocumenten. Regelmatig gaan locatieleider en intern begeleiders met (onaangekondigde) groepsbezoeken na of deze afspraken nog te herkennen zijn in het onderwijsleerproces. Een deel van deze werkwijze is nog nieuw, zoals de inzet van de actieteams. Andere onderdelen, zoals de groepsbezoeken, zijn niet altijd uitgevoerd onder druk van actuele gebeurtenissen.

Tenslotte beoordeelt de inspectie de wijze waarop de school rapporteert aan belanghebbenden als goed. Middels de schoolgids, een voor ouders goed leesbaar en te begrijpen jaarverslag en nieuwsbrieven, verantwoordt de Basisschool De Gong-Matendonk zich over de resultaten van het onderwijs en over ontwikkelingen in de school. Ook hebben ouders de gelegenheid lessen bij te wonen.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op Basisschool De Gong-Matendonk op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.		•		

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		•		

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	